

Fig.3 Biertan. Casa din str. Nicolae Bălcescu nr. 28; intervenție neautorizată. (foto martie 2017, arhiva INP)

Fig.4 Saschiz. Gospodăria nr. 354 reabilitată, azi centru de producție și de desfășurare produse tradiționale. (foto 2017 arhiva INP)

Mănăstirea Hurezi

IOSEF KOVACS

DENUMIREA MONUMENTULUI ISTORIC ÎNSCRIS ÎN
LISTA PATRIMONIULUI MONDIAL (MI—LPM)

Mănăstirea Horezu

PIP MI—LPM cultural

NUMĂR DE IDENTIFICARE ÎN LPM 597

ANUL ÎNSCRIERII 1993

LOCALIZARE GEOGRAFICĂ

ID	Denumire și localizare	Coordonate geografice	Suprafață (ha)	Zonă de protecție (ha)	Total (ha)
597	Mănăstirea Horezu	N45 10 60 E24 1 0	22,48	57,29	79,77

Factori care influențează autenticitatea și integritatea monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial

Conservare

Starea generală a fondului construit este diferită funcție de componentele ansamblului, în general starea fizică poate fi apreciată ca fiind medie.

Biserica Mare: este într-o stare fizică foarte bună în urma amplelor lucrări de restaurare. Integritatea și autenticitatea monumentului istoric sunt asigurate. Au fost restaurate toate componentele structurale, arhitecturale și artistice ale monumentului istoric. Este necesară revizuirea tencuielii soclului și îmbunătățirea soluției privind trotuarul perimetral.

Este necesară executarea unui dren pe latura de nord care să capteze izvoarele din zonă.

Incinta mănăstirii: se prezintă în stare bună cu excepția umidității din subsolul Caselor Domnești și prezența a unei fracturi a foisorului de pe latura de sud-est a incintei. Fântâna aflată pe latura de est este într-o stare de degradare avansată cu urme de infiltrații și exfolieri ale picturii murale.

Pe latura de vest și nord, a chiliilor, nu se remarcă degradări structurale.

Au fost restaurate Foisorul lui Dionisie, pietrele de mormânt din Biserica Mare, coloanele și banchetele pridvorului Bisericii.

Turnul de intrare nu prezintă degradări structurale.

În general corpurile incintei sunt bine întreținute, nu prezintă degradări structurale majore, cu excepția foisorului de pe latura de sud-est a incintei.

Trebuie rezolvată problema grupurilor sanitare pentru vizitatori.

Măsuri necesare. Continuarea lucrărilor la Biserica Mare. Sunt necesare lucrări de eliminare a umidității din subsolul Caselor Domnești, executarea drenului de pe latura de nord, elaborarea proiectului de consolidare și restaurare a foisorului de pe latura de sud-est a incintei.

Ansamblul Bolniței Mănăstirii: este componenta cu cele mai multe probleme de conservare. Cu toate acestea integritatea și autenticitatea sunt asigurate.

Biserica Bolniței necesită urgente lucrări de restaurare. Umiditatea provenită din apele freatice provoacă degradări ale zidăriei prin ciclul de îngheț – dezgheț. Totodată sunt antrenate la suprafață săruri care pot provoca daune importante picturii murale. În Biserică, se remarcă fisuri în perețele transversal dintre naos și exonartex, elemente de piatră cu diverse depozite de săruri, minerale.

La foișor sunt urme de umiditate excesivă, tencuială exfoliată.

Ruinele spitalului sunt în cea mai gravă situație, se constată degradarea prin macerare a mortarului și cărămizilor datorită umidității capilare. Pierderea coeziunii mortarului de zidărie provoacă deteriorări grave ale zidăriei.

Zidul de incintă prezintă aceleași tipuri de degradări, este în pericol de pierdere a stabilității. O serie de proptiri din lemn îl țin pe poziție.

Măsuri necesare: Este necesară întocmirea unui proiect de consolidare, restaurare și efectuarea în cel mai scurt timp posibil a lucrărilor.

Iazul. Între incinta mănăstirii mari și bolniță, spre sud, mănăstirea prin forțe proprii a făcut lucrări de decolmatare și eliberare de vegetație a iazului, element foarte important în preluarea apelor freatice și îndepărtarea lor de zonele construite.

Schitul Sf. Apostoli: este un ansamblu format din Biserică, Chilii și zid incintă. Starea fizică este medie. Se remarcă o forfecare orizontală a turlei de peste naos și degradări ale picturii murale generate de prezența umidității.

Măsuri necesare. Este necesară întocmirea unui proiect de consolidare, restaurare și efectuarea, în cel mai scurt timp posibil, a lucrărilor.

Schitul Sf. Ștefan. La Biserică se remarcă probleme structurale la turlă, unde se văd fisuri / fracturi, degradări ale tencuiei provocate de umiditatea excesivă, degradări ale lemnului, degradări ale picturilor cauzate de lucrările de reparații.

Măsuri necesare. Este necesară întocmirea unui proiect de consolidare, restaurare și efectuarea, în cel mai scurt timp posibil, a lucrărilor.

Protecție, gestiune și monitorizare

Limitele monumentului istoric și ale zonei de protecție

Limitele monumentului istoric și ale zonei de protecție sunt suficiente pentru a menține valoarea universală excepțională a proprietății; sunt cunoscute atât de autoritatea de gestionare, cât și de rezidenți / comunitatea locală / proprietarii de terenuri.

Sistemul / planul de protecție și gestiune

Nu există plan de protecție și gestiune. În mod tradițional, toate problemele care țin de gestionarea obștii mănăstirești, inclusiv cele privitoare la patrimoniul imobil, sunt controlate de maica stareță, prin aplicarea regulilor specifice funcțiunii.

Monumentul înscris în Lista Patrimoniului Mondial este semnalizat la intrarea în localitate și în cadrul ansamblului.

Proiecte, studii

- proiectul pentru remedierea tencuiei de epocă, proiect avizat și executat;
- proiectul de consolidare și restaurare a componentelor de piatră ale Foișorului lui Dionisie, avizat și executat;
- proiect de restaurare a pietrelor tombale din Biserica Mare, avizat, executat;
- intervenții la pictura murală a Fântâniei Sacre, avizat;
- actualizare aviz pentru lucrări la Hambar și la Fântâna lui Hrisant.
- Proiect de asanare incinta sacră, avizat;
- Proiect de restaurare componente artistice la Casa Domnească, Chilii, Foișorul lui Dionisie, ansamblul Bolniței, avizat, neexecutat.

Educație, informare și conștientizare

Mănăstirea organizează anual două tabere pentru copiii de vârstă școlară pentru pictură și olărit.

Mănăstirea organizează vizite ghidate.

Managementul vizitatorilor

Numărul de vizitatori se ridică la cca. 90.000 – 100.000 pe an. Având în vedere că mănăstirea este deschisă în cea mai mare parte a timpului, este necesar să se fixeze un program de vizitare care să nu deranjeze activitățile specifice culturii.

Fig. 1 Biserica Sfinții Împărați Constantin și Elena (foto 2017, arhiva INP)

Fig. 2 Foișorul din partea de sud-est a incintei (foto 2017, arhiva INP)

Fig. 3 Ansamblul Bolniței (foto 2017, arhiva INP)

Fig. 4 Ruinele spitalului (foto 2017, arhiva INP)

Fig. 5 Iazul (foto 2017, arhiva INP)

Fig. 6 Panou de semnalizare și informare (foto 2017, arhiva INP)

BCMI 2017

Biserici din Moldova

ANCA FILIP

DENUMIREA MONUMENTULUI ISTORIC ÎNSCRIS ÎN LISTA PATRIMONIULUI MONDIAL (MI—LPM) Biserici din Moldova

PIP MI—LPM cultural, serial

NUMĂR DE IDENTIFICARE ÎN LPM 598 bis

ANUL ÎNSCRIERII 1993, cu extindere 2010

LOCALIZARE GEOGRAFICĂ

ID	Denumire și localizare	Coordonate geografice	Suprafață (ha)	Zonă de protecție (ha)	Total (ha)
598 bis	Biserici din Moldova		18,49	234,62	253,11
598 bis –001	Biserica „Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul” din satul Arbore, com. Arbore, jud. Suceava	N47 43 60.00 E25 55 60.00	2,54	28,59	31,13
598 bis –002	Biserica „Adormirea Maicii Domnului și Sf. Gheorghe” a Mănăstirii Humor, com. Mănăstirea Humorului, jud. Suceava	N47 35 38.00 E25 51 15.00	4,27	27,90	32,17
598 bis –003	Biserica „Buna-Vestire” a Mănăstirii Moldovița, com. Vatra Moldoviței, jud. Suceava	N47 40 39.00 E25 32 50.00	4,00	44,00	48,00
598 bis –004	Biserica „Înălțarea Sfintei Cruci” din Pătrăuți, com. Pătrăuți, jud. Suceava	N47 43 58.00 E26 11 41.00	0,67	26,64	27,31
598 bis –005	Biserica „Sf. Nicolae” a Mănăstirii Probota, oraș Dolhasca, jud. Suceava	N47 22 60.00 E27 30 0.00	1,00	28,54	29,54
598 bis –006	Biserica „Sf. Gheorghe” a Mănăstirii „Sfântul Ioan cel Nou” din Suceava, jud. Suceava	N47 40 0.00 E26 16 60.00	1,34	4,84	6,18
598 bis –007	Biserica „Sf. Gheorghe” a Mănăstirii Voroneț, oraș Gura Humorului, jud. Suceava	N47 31 60.00 E25 52 0.00	3,27	37,71	40,98
598 bis –008	Biserica „Învierea Domnului” a Mănăstirii Sucevița, com. Sucevița, jud. Suceava	N47 46 42.00 E25 42 46.00	1,40	36,40	37,80

Declarația de Valoare Universală Excepțională

La a 34-a Sesiune a Comitetului Patrimoniului Mondial, desfășurată la Brasilia, în anul 2010, a fost aprobată extinderea monumentului istoric serial „Biserici din Moldova” prin înscrierea în LPM a Bisericii „Învierea Domnului” a Mănăstirii Sucevița. Cu acest prilej a fost adoptată următoarea Declarație de Valoare Universală Excepțională:

DIN ACTIVITATEA SISTEMULUI PUBLIC DE PROTECȚIE A PATRIMONIULUI CULTURAL

4.